

CODI ASSIGNATURA	28878	N. CRÈDITS	6
TÍTOL ASSIGNATURA	RECURSOS INSTRUMENTALS I		
TIPUS ASSIGNATURA	OBLIGATÒRIA TITULACIÓ (grup específic de l'àrea de Prehistòria)		
PROFESSORS/RES	Prof. Raquel Piqué i Huerta, Prof. Jordi Estévez i Escalera		
CALENDARI	PRIMER QUATRIMESTRE		
GRUPS	2		
CRÈDITS TEÒRICS	0	CRÈDITS PRÀCTICS/TI	6

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

- La comprensió de la dinàmica de creació del coneixement arqueològic
- Aprenentatge dels mecanismes d'aproximació a l'evidència empírica i la seva integració amb la teoria

TEMARI

1. Història de la disciplina i corrents actuals

Continguts:

- Que és l'arqueologia
- Com es genera el coneixement arqueològic.

Pràctica:

- Comentari i interpretació de textos

2. Què és un jaciment arqueològic. Processos de formació. Tipus de jaciments. Els assentaments i els seus espais.

Continguts:

- Definició de registre arqueològic
- La formació del registre, la dipositació dels objectes, els processos postdeposicionals
- Tipus de jaciments.
- Documentació del registre arqueològic. Excavació, prospecció
- El microespai. Els llocs d'habitació.
- El macroespai. Conceptes d'espai social, territori.

Pràctica:

- Lectura de mapes i d'informació topogràfica. Objectiu:

- avaluar els mètodes de prospecció: escollir un sistema de prospecció i planificar com s'aplicaria a l'àrea de la Garrotxa, i avaluar els resultats.

- analitzar la relació dels assentaments entre ells i el seu entorn. Calcular distància entre jaciments, distància als recursos (superfícies bones pel conreu, llenya, aigua, pastures, argila, matèries primeres lítiques), distància a vies de comunicació.

Representació espacial

- registres de les estructures i artefactes en un jaciment. Respondre a les preguntes: Quina és la funció dels diferents espais? Argumentar en cada cas els criteris seguits.

4. El temps arqueològic. Com es data un jaciment.

Continguts:

- Procediments d'ubicació cronològica: estratigrafia, principi de superposició
- Tècniques de datació. Absoluta, relativa. Principis de correlació, superposició, associació

Pràctica:

- Estratigrafia. Establir la seqüència cronològica de dipositació dels estrats i estructures del jaciment

5. Els paisatges i la seva transformació.

Continguts:

- Mètodes i tècniques emprats en la reconstrucció paleoambiental.

Pràctica:

- Estudi de casos

6. Els objectes arqueològics. L'estudi dels processos de treball, distribució i consum.

Continguts:

- Descripció. Teoria de la descripció. Els llenguatges formals.
- La producció de bens de natura lítica, ceràmica etc. per a l'obtenció d'instruments i medis de producció.

Determinació de les matèries primeres i la seva procedència. La tecnologia: processos i tècniques de producció. Funció dels

productes. La forma dels productes. Processos de formació dels conjunts arqueològics: residus, rebutjos i instruments. Datació tipològica. Associació i correlació.

La producció de bens de natura vegetal i animals per a l'obtenció d'aliments i energia. Les matèries primeres. Els processos de producció, distribució i consum. Tipus de restes orgàniques. La formació dels conjunts botànics i faunístics: processos de producció i processos naturals. Recuperació de restes (mostratge, flotació, garbellat). Identificació de les restes. Interpretació.

Pràctica:

Anàlisi de materials arqueològics

6. Introducció al tractament informàtic i l'anàlisi estadística de les dades arqueològiques. La mesura de les dades. Les bases de dades.

Contingut:

L'organització de la informació. Registre, bases de dades i eines informàtiques

Tècniques quantitatives: Estadística i teoria de la probabilitat. Anàlisi matemàtic de la informació

Pràctica:

Elaboració d'una base de dades i processat de les mateixes

BIBLIOGRAFIA BASICA

BINFORD, L. R. 1988. *En busca del pasado*. Barcelona: Crítica

BLASCO SANCHO, M. F. 1992. *Tafonomía y Prehistoria: métodos y procedimientos de investigación*. Zaragoza: Universidad de Zaragoza.

BUTZER, K. 1989. *Arqueología: una ecología del hombre*. Barcelona: Bellaterra.

BUXÓ, R. 1997. *Arqueología de las plantas*. Barcelona: Crítica.

CARANDINI, A. 1997. *Historias de la Tierra. Manual de excavación Arqueológica*. Barcelona: Crítica.

CLARKE, D.L. 1984. *Arqueología Analítica*, Barcelona: Ed. Bellaterra.

COLOMER, E.; MONTÓN, S.; PIQUÉ, R. 1996. *Técnicas arqueológicas sobre actividades de subsistencia en la Prehistoria..* Madrid: Arco Libros.

COMAS, J. 1983. *Manual de Antropología Física*, México: F.C.E..

DAVIS, S. 1989. *La Arqueología de los animales*. Barcelona: Bellaterra.

ECO, U. 1982. *Como se hace una tesis*. Buenos Aires: Gedisa

EIROA, J.J. 2000 *Nociones de Prehistoria general*. Barcelona: Ariel

GABINET DE LENGUA CATALANA. *Les referències i les citacions bibliogràfiques, les notes i els índex*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona

GAMBLE, C. 2001. *Arqueología básica*. Barcelona: Ariel

HARRIS, E. 1991. *Principios de Estratigrafía Arqueológica*. Barcelona: Crítica.

HODDER, I. 1988 *Interpretaciones en Arqueología*. Crítica, Barcelona.

HODDER, I. i ORTON, C. 1988. *Análisis espacial en arqueología*, Barcelona: Crítica.

JOHNSON, M. 2000. *Teoría Arqueológica. Una Introducción*. Barcelona: Ariel Historia

LUMBRERAS, L. G. 1981. *La Arqueología como Ciencia Social*. 2ª Edición, Ediciones Peisa, Lima

MARTIN VEGA, A. 1995. *Fuentes de información general*. Gijón: Ed. Trea

ORTON, C. 1988 *Matemáticas para arqueólogos*. Madrid: Alianza Universidad.

ORTON, C., TYERS, P., VINCE, A. 1997. *Cerámica para arqueólogos*. Barcelona: Crítica.

RENFREW, C., BAHN, P. 1993. *Arqueología, Teorías, Métodos y Práctica*. Madrid: Akal.

PADIÑAS, J.A. 1994. *Introducción a la Topografía*. Universidad de Santiago

SEMENOV, S. A. 1981. *Tecnología prehistórica*. Madrid: Akal

SHENNAN, S. 1992. *Arqueología cuantitativa*. Barcelona: Crítica.

TRIGGER, B. 1992. *Historia del Pensamiento Arqueológico*. Barcelona: Crítica

VARGAS ARENAS, I 1990. *Arqueología, Ciencia y Sociedad*. Caracas: Editorial Abre Brecha.

VILA, A. 1991. *Arqueología*. Madrid: CSIC

VVAA 1984. "Distribución y relaciones entre los asentamientos" *Arqueología Espacial*. Vols. 1-6. Teruel: Colegio Universitario de Teruel.

VVAA 1986. "Microespacio" *Arqueología Espacial*. Vols. 7-11. Teruel: Colegio Universitario de Teruel.

VVAA 1988. "Mètodes científics aplicats a la reconstrucció paleoambiental de la prehistòria". *Cota Zero*, 4.

VVAA 1989. "Fronteras" *Arqueología Espacial*. Vol. 13. Teruel: Colegio Universitario de Teruel.

VVAA 1986. "El ritus de la mort a l'antiguitat". *Cota Zero*, 2.

VVAA 1989. "Paleoantropologia". *Cota Zero*, 5.

VVAA 1996. "Dossier Arqueozoologia: Economia i Societat". *Cota Zero* , 11

AVALUACIÓ

Presentació de de treballs sobre les pràctiques